

Raport ABB Energy Insights

Kwiecień 2023

Spis treści

Słowo wstępne

- I** **Badanie lokalne**
- 1.1** **Wnioski**
- 1.2** **Podejmowane działania**
- II** **Badanie globalne**
- 2.1** **Wnioski**
- 2.2** **Podejmowane działania**
- 2.3** **Rekomendacje**
- 2.4** **Dowiedz się więcej**

Słowo wstępne

Przeprowadziliśmy globalne badanie wśród ponad 2500 liderów biznesu. Chcieliśmy się dowiedzieć, jak koszty energii oraz zmieniający się poziom bezpieczeństwa energetycznego wpływają na działalność ich firm. Zaprezentowane w niniejszym raporcie wyniki są dość jednoznaczne: 90 proc. respondentów jest zdania, że konkurencyjność ograniczają rosnące koszty.

Przedsiębiorstwa muszą podejmować wiele trudnych decyzji w zakresie alokacji inwestycji i kosztów. Energetyczne wyzwania stają się jednym z głównych punktów planów inwestycyjnych, które w innych okolicznościach skupiłyby się na wzmacnianiu konkurencyjności firmy – czy to w obszarze zasobów ludzkich, czy też nowych technologii, zwiększających poziom produktywności i wydajności.

Rynki – te rozwinięte, i te rozwijające się – będą potrzebować coraz więcej energii elektrycznej. Do 2050 r. elektryczność ma odpowiadać za nawet 50 proc. całkowitego zużycia energii w budownictwie, transporcie i przemyśle. W 2010 r. było to 17 proc.

Respondenci podkreślają jednocześnie, że rosnące ceny energii mogą mieć negatywny wpływ na realizację celów dekarbonizacyjnych. Przedsiębiorstwa potrzebują wsparcia w zakresie zrównoważonego rozwoju i redukcji kosztów. Świat oczekuje od przemysłu, który odpowiada za ponad połowę emisji gazów cieplarnianych, realizacji klimatycznych zobowiązań.

Musimy działać szybciej jeśli chodzi o wdrażanie technologii i nowych sposobów pracy, aby optymalizować energetyczny łańcuch wartości. Sprawdzone rozwiązania z zakresu zarządzania energią, wytwarzania i magazynowania OZE, pomogą biznesom załagodzić skutki inflacji i zwiększyć bezpieczeństwo energetyczne. Będą również wsparciem w „zielonej” transformacji energetycznej.

Firmy nie muszą rezygnować z celów klimatycznych i perspektywy wzrostu. Zmniejszenie kosztów energii z jednej i poprawa niezawodności dostaw tej energii z drugiej strony, może załagodzić efekt presji cenowej, a jednocześnie pozwoli utrzymać inwestycje w ludzi i zrównoważony rozwój.

Wiele usług i technologii, które mogą pomóc firmom w zarządzaniu energią, jest już szeroko dostępnych. Razem z naszymi partnerami współpracujemy z przedsiębiorstwami z różnych branż szukając rozwiązań na energetyczne wyzwania. Elektryfikujmy świat w sposób bezpieczny, inteligentny i zrównoważony.

Morten Wierod

dyrektor globalnego biznesu Elektryfikacji ABB

W 2021 roku światowa gospodarka odżyła po pandemicznej zawierusze. Przemysł starał się nadrobić stracony czas. Tysiące firm zaczęły realizować zaległe zamówienia, wznowiano wstrzymane inwestycje. Przy wcześniejszych ograniczeniach wprowadzonych przez firmy naftowe i gazowe, ceny energii musiały drastycznie wzrosnąć.

Sytuacja pogorszyła się w zeszłym roku. Rosja, największy eksporter paliw kopalnych na świecie, ograniczyła – a wielu przypadkach wstrzymała – swoje dostawy, co w konsekwencji doprowadziło do wzrostów cen na rynku niebieskiego paliwa. Ceny energii elektrycznej są często uzależnione od ceny gazu, więc drogi gaz przełożył się na jeszcze droższą elektryczność. Rozpoczął się globalny kryzys energetyczny.

W styczniu 2021 roku Amerykanin płacił średnio niespełna 0,14 dolara za 1 kWh energii. Dwa lata później już prawie 0,17 dolara¹. W czerwcu 2022 r. ceny energii w Unii Europejskiej osiągnęły rekordowy poziom – były 40 proc. wyższe niż rok wcześniej². W skali globalnej w tym roku spodziewana jest pewna obniżka, ale i tak ceny energii będą 75% większe niż średnia z ostatnich 5 lat³.

Dwie perspektywy

Jak wobec tego kryzysu energetycznego radzą sobie firmy? Jakie działania planują wdrożyć, aby w pewnym stopniu uodpornić się na tę energetyczną hiperinflację?

Staraliśmy się odpowiedzieć na te pytania realizując globalne badanie wśród ponad 2500 decydentów – menedżerów i właścicieli firm. Badanie objęło aż 11 rynków: Australię, Brazylię, Chiny, Indie, Niemcy, Szwecję, Stany Zjednoczone, Wielką Brytanię, Włochy, Zjednoczone Emiraty Arabskie oraz Polskę.

W części pierwszej raportu omówione zostaną wyniki dla Polski. Druga część będzie podsumowaniem wyników z badania przeprowadzonego wśród respondentów z pozostałych 10 krajów. W ten sposób przedstawimy ciekawą – mamy nadzieję – perspektywę: jak polskie firmy odbierają kryzys energetyczny i jak radzą sobie na tle firm działających w ramach bardziej rozwiniętych gospodarek.

¹ https://data.bls.gov/timeseries/APU000072610?amp%253bdata_tool=XGtable&output_view=data&include_graphs=true

² <https://www.euronews.com/next/2023/03/29/energy-crisis-in-europe-which-countries-have-the-cheapest-and-most-expensive-electricity-a>

³ <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2022/10/26/commodity-markets-outlook>

I Badanie lokalne

Badanie przeprowadzono wśród 250 średnich i dużych przedsiębiorstw przemysłowych. Respondentami byli menedżerowie najwyższego szczebla – prezesi, właściciele i dyrektorzy zarządzający. Metoda badania: wywiady telefoniczne.

1.1 Wnioski

Dla polskich firm przemysłowych rosnące ceny energii są istotnym zagrożeniem w kontekście rentowności i konkurencyjności (większym niż pandemia COVID-19). Koszty energii stanowią coraz większą część kosztów operacyjnych. Przełożyło się to m.in. na mniejszą marżę, opóźnienie lub anulowanie inwestycji, podniesienie ceny wyrobu gotowego, zmniejszenie produkcji czy też zamrożenie rekrutacji. W wyniku wyższych kosztów energii, firmy zmniejszyły wydatki na infrastrukturę, technologię produkcji czy też cyfryzację oraz badania i rozwój.

Jednocześnie firmy chcą podejmować szereg działań, które mogą zmniejszyć zużycie i marnotrawienie energii, przy czym głównym motywatorem jest oczywiście redukcja kosztów. Niestety stosunkowo niewiele firm stać na kompleksową inwestycję w poprawę efektywności energetycznej. Większość zdaje sobie jednak sprawę ze skali wyzwania, implentując rozwiązania – nawet te stosunkowo proste i niskokosztowe – które zwiększą efektywność energetyczną.

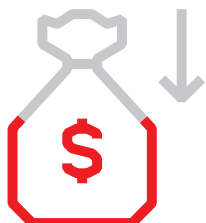
Problemem dla firm jest również niewystarczająco rozwinięta infrastruktura energetyczna i ryzyko przerw w dostawie zasilania – 80% respondentów jest tym zaniepokojona. Mniej więcej tyle samo deklaruje, że ich firma realizuje lub planuje projekty mające zwiększyć poziom niezawodności i bezpieczeństwa energetycznego.

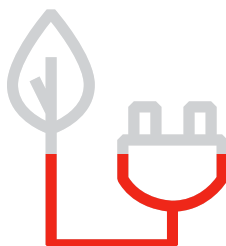
—
**Zagrożenie
dla rentowności**

—
**Inwestycje
w energooszczędność
w ciągu 1-3 lat**

—
**Ograniczenie
wydatków
na infrastrukturę**

—
**Zwiększenie
samowystarczalności
energetycznej**

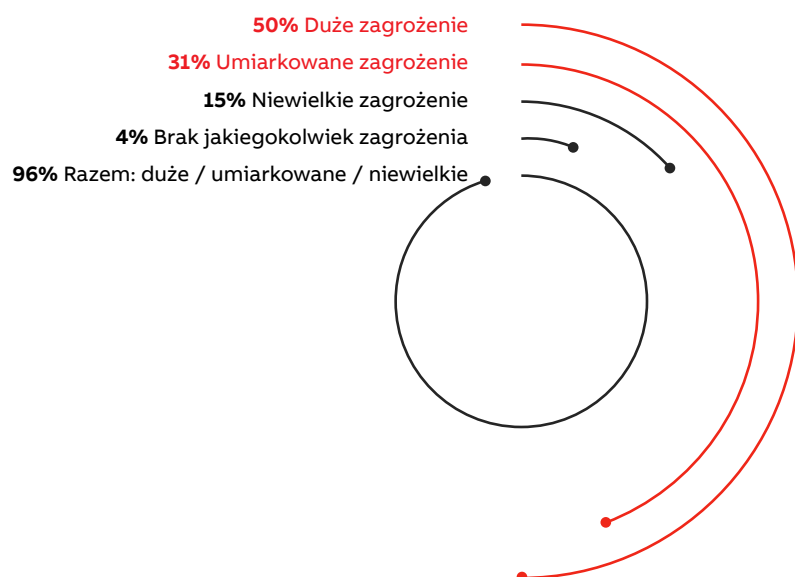
W tym roku globalna konsumpcja energii wzrośnie o skromne półtora procenta. Jest to oczywiście w głównej mierze efekt spowolnienia gospodarczego, ale w pewnym stopniu również rosnącego popytu na energooszczędne technologie. Polska nie jest tu odosobnionym przypadkiem. Z badania wyłania się obraz polskiego przemysłu, który jest świadomy zagrożeń, z jakimi wiąże się droga energia i niepewność dostaw. Firmy chcą się modernizować, a przynajmniej połowa z nich realizuje strategię transformacji energetycznej, aby zachować konkurencyjność.

Tomasz Wolanowski,
wiceprezes zarządu ABB Sp. z o.o.

Ograniczenie inwestycji

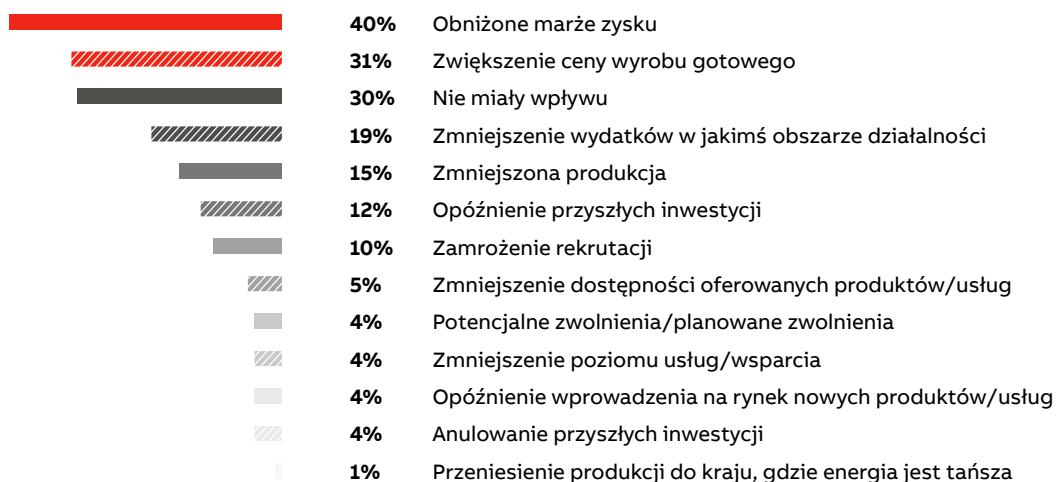
90 proc. respondentów uważa, że rosnące koszty energii stanowią pewne zagrożenie dla rentowności ich firmy. Dla połowy z nich jest to „duże zagrożenie”.

Jak dużym zagrożeniem dla rentowności i/lub konkurencyjności Pani/Pana firmy są rosnące koszty energii?

Jaki wpływ, jeśli w ogóle, miały wyższe ceny energii na działalność Pani/Pana firmy w ostatnim roku?

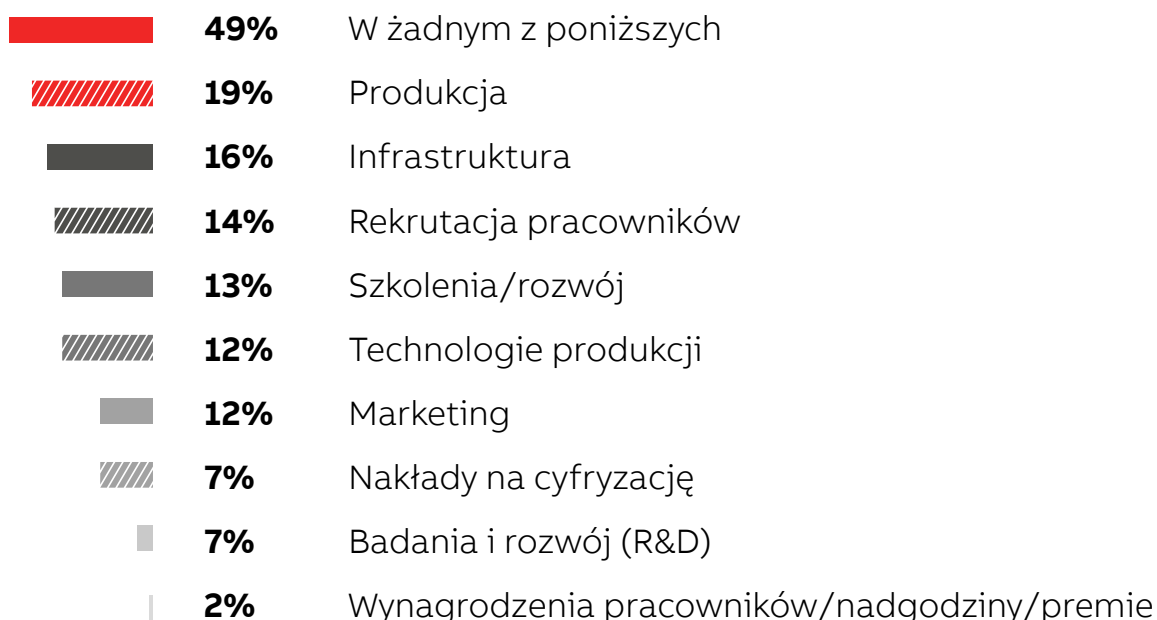
Respondenci mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź

Firmy boją się negatywnych zmian na rynku energii. W ostatnim roku wyższe ceny elektryczności miały bezpośredni wpływ na działalność około 70% badanych firm. Najczęściej wskazywanymi skutkami były obniżone marże zysku (40%) i zwiększenie ceny wyrobu gotowego (31%). Koszt energii przyczynił się również do zmniejszania wydatków i rozmiaru produkcji, miał także wpływ na opóźnienie lub nawet anulowanie przyszłych inwestycji.

W których obszarach działalności Pani/Pana firmy w ciągu ostatniego roku nastąpiło zmniejszenie wydatków, w wyniku wyższych kosztów energii?

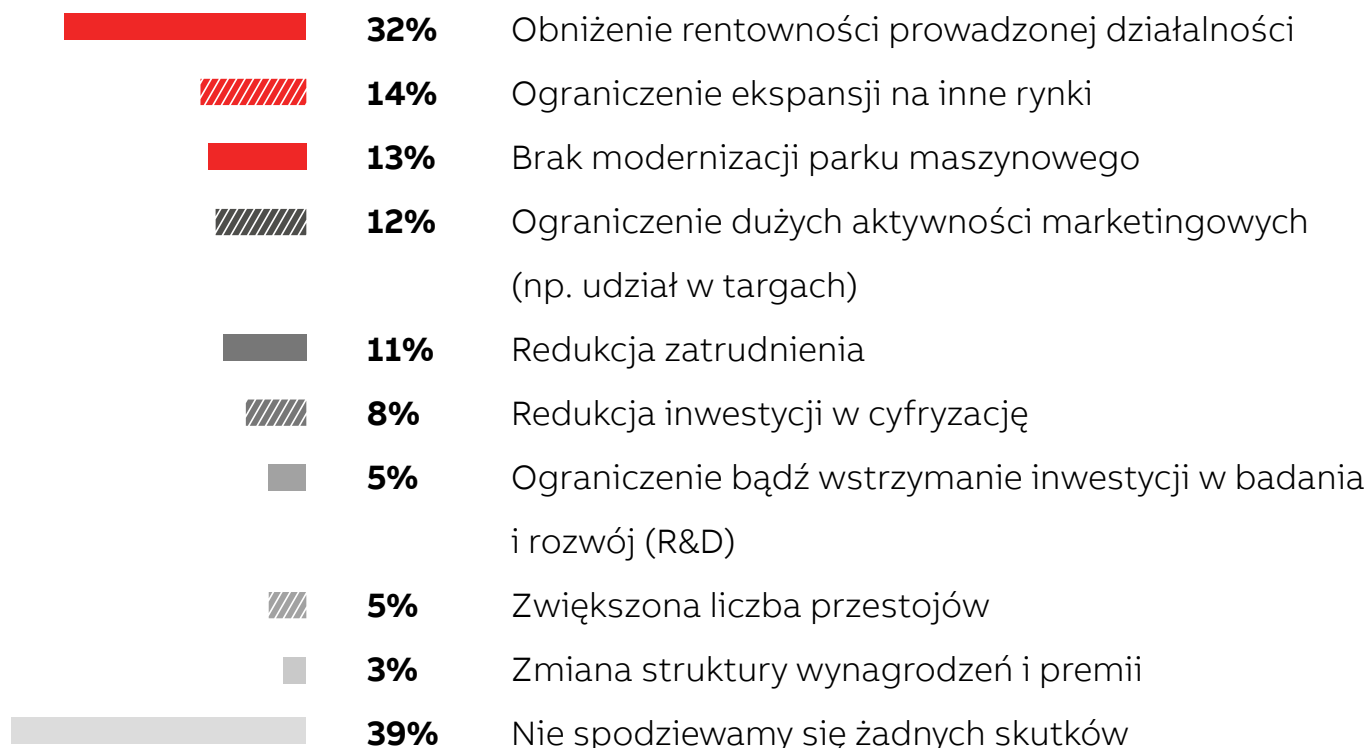
Respondenci mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź

Prawie połowa firm przemysłowych nie chce lub nie musi ciąć wydatków z powodu cen energii. Może to świadczyć o ich dobrej kondycji finansowej i odporności na rynkowe zawirowania

Jakich skutków dla firmy, jeśli w ogóle, spodziewa się Pani/Pan po wyższych cenach energii, w ciągu najbliższych 3-5 lat?

Respondenci mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź

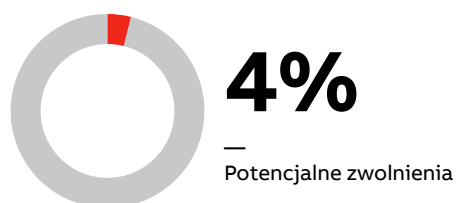

Jak wspomnieliśmy, w ciągu ostatniego roku prawie połowa firm nie zmniejszyła wydatków na skutek rosnących cen energii. Patrząc jednak w przyszłość (perspektywa 3-5 lat), optymizm maleje. Większość właścicieli obawia się obniżenia rentowności, ale istotna jest dla nich również kwestia ekspansji na inne rynki, brak modernizacji parku maszynowego czy też ograniczenie dużych aktywności marketingowych.

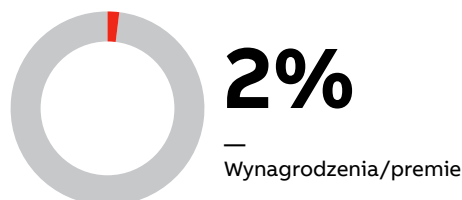
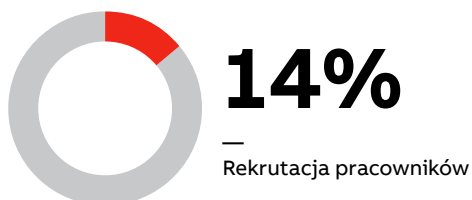
Wpływ na pracowników

Polscy przedsiębiorcy rzadziej niż respondenci z pozostałych 10 krajów wskazywali na kwestie pracownicze, gdy pytanie dotyczyło negatywnego wpływu wysokich cen energii na działalność firmy.

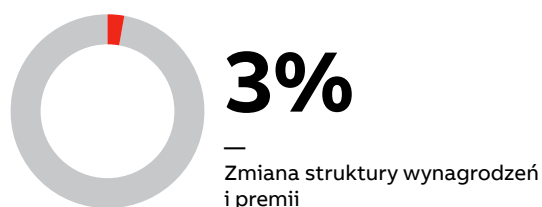
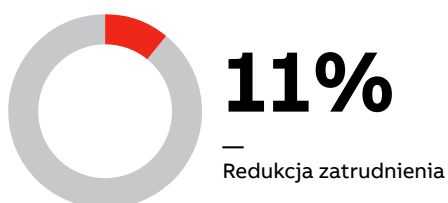
Jaki wpływ miały wyższe ceny energii na działalność w ostatnim roku

W których obszarach w ciągu ostatniego roku nastąpiło zmniejszenie wydatków

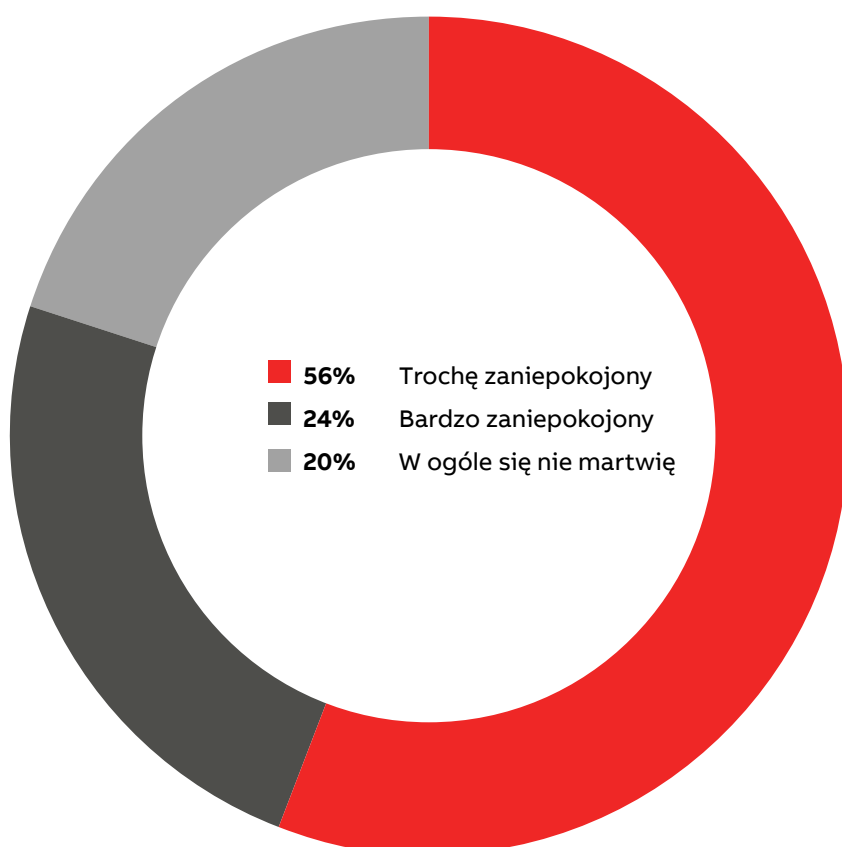
Skutki w perspektywie 3-5 lat

Samowystarczalność energetyczna

W sumie 80% polskich firm przemysłowych jest zaniepokojonych kwestią bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, z czego prawie jedna czwarta „bardzo zaniepokojona”. Z drugiej strony jedna piąta firm w ogóle się tym nie martwi. Mniej więcej tyle samo firm wskazało tę odpowiedź w badaniu globalnym. Podobnie jak przedstawiciele biznesów z innych krajów, polscy menedżerowie obawiają się o stan publicznej infrastruktury energetycznej i związane z tym ograniczenia.

Ogólnie rzecz biorąc, jak bardzo jest Pani/Pan zaniepokojony o dostępność/niezawodność/bezpieczeństwo dostaw energii dla swojej firmy (np. przerwy w dostawie prądu, blackouty, racjonowanie)?

24%

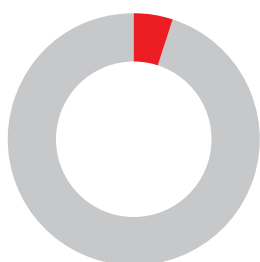
—
polskich firm przemysłowych jest bardzo zaniepokojonych o bezpieczeństwo dostaw energii na potrzeby swojej działalności. To zdecydowanie mniej niż w przypadku firm z pozostałych 10 rynków

Które z poniższych kwestii najbardziej niepokoją Panią/Pana w kontekście dostępności/niezawodności/bezpieczeństwa dostaw energii dla Pana/Pani firmy?

Respondenci mieli do wyboru więcej niż jedną odpowiedź

Wśród polskich firm istotnym czynnikiem staje się sytuacja geopolityczna kraju i wynikające z niej przyszłe regulacje, które mogą być wprowadzone

5%

Niepokojące kwestie związane z realizacją celów zrównoważonego rozwoju (łącznie)

43%

Niepokojące kwestie związane z siecią energetyczną (łącznie)

1.2 Podejmowane działania

80%

— polskich firm podjęło pewne działania lub bierze pod uwagę taką możliwość, aby załagodzić skutki wysokich cen energii

56%

— przedsiębiorstw chce zainwestować w instalacje OZE

41%

— przedsiębiorstw optymalizuje koszty związane z grzaniem i chłodzeniem

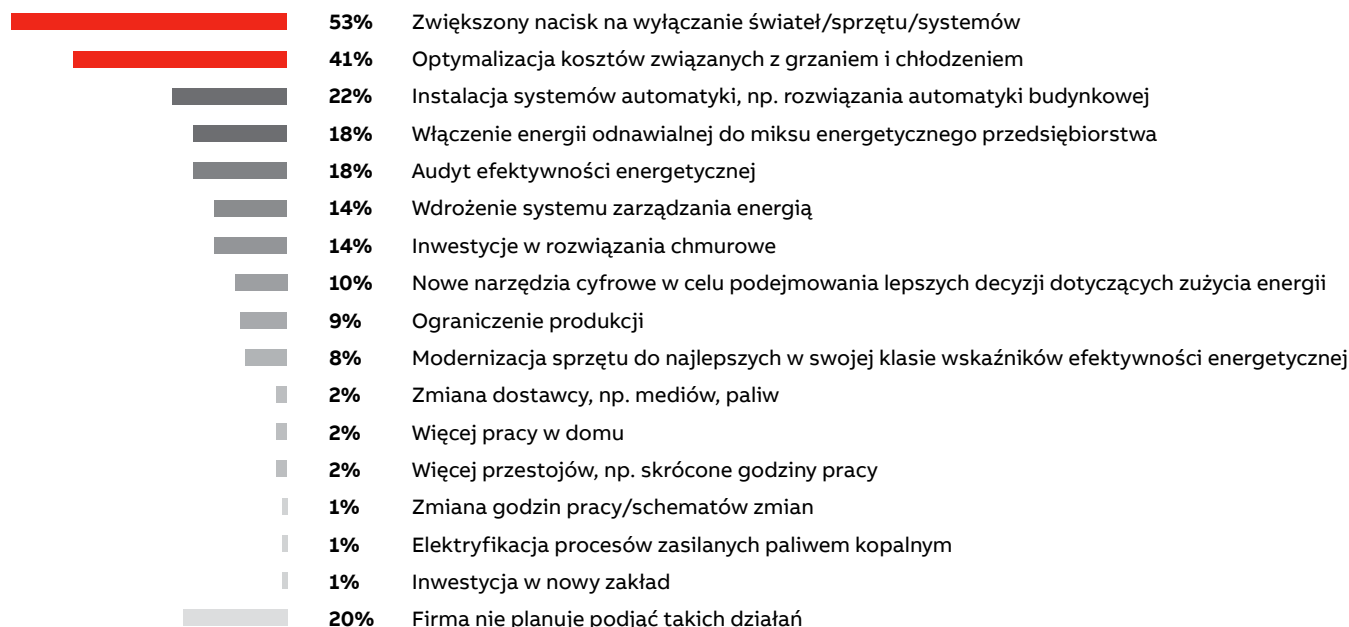
Jakie są najważniejsze powody, dla których Pani/Pana firma powinna inwestować w zarządzanie energią i efektywność energetyczną?

Respondenci mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź

Jakie działania, jeśli w ogóle, podjęła Pani/Pana firma, aby być bardziej efektywną energetycznie?

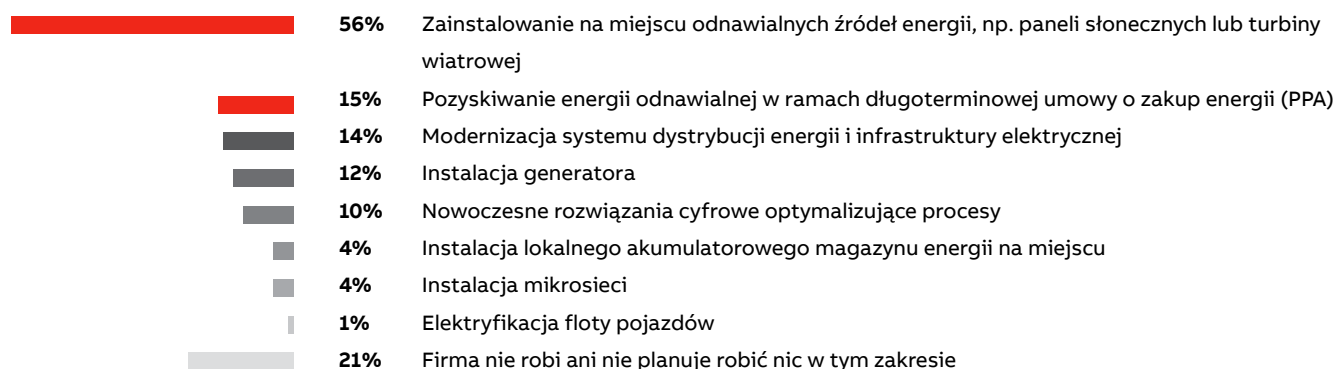
Respondenci mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź

Polskie firmy przemysłowe są aktywne w minimalizowaniu negatywnego wpływu rosnących cen energii, przy czym istotne znaczenie ma tu kwestia zmniejszania kosztów (o wiele istotniejsze niż w badaniu globalnym). Najpopularniejsze działania zwiększające efektywność energetyczną to te stosunkowo łatwe do zaimplementowania, jak wyłączanie nieużywanego sprzętu (ponad 50% wskazań). Nieco ponad jedna piąta firm zainstalowała systemy automatyki. Zwraca uwagę mocny akcent cyfryzacji, świadczący o adopcji rozwiązań Przemysłu 4.0: wdrożenie systemów zarządzania energią czy inwestycje w rozwiązania chmurowe.

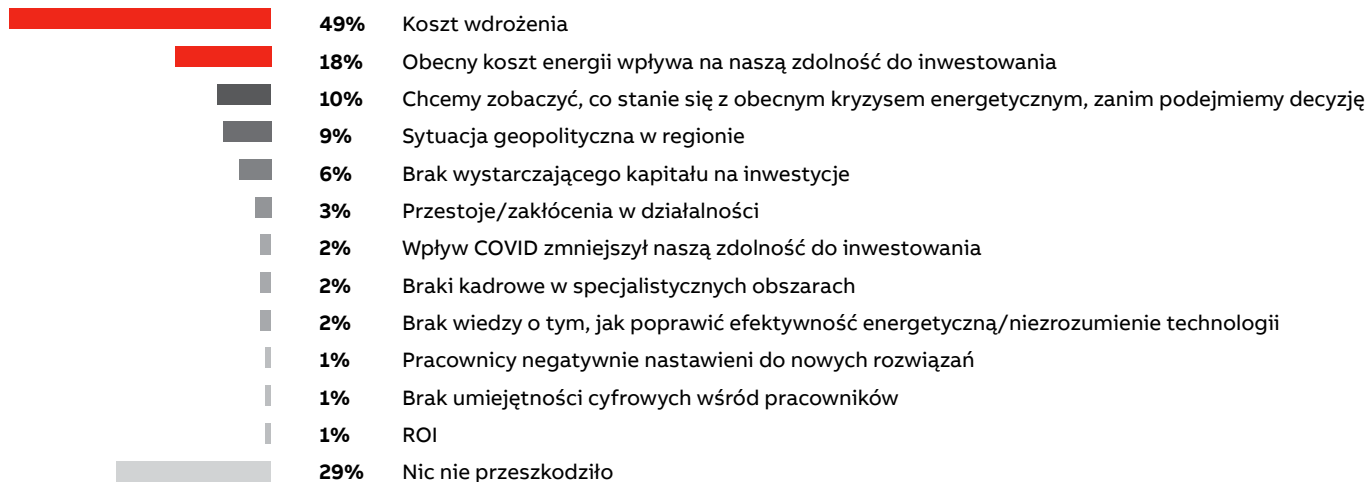
Co, jeśli cokolwiek, robi bądź planuje zrobić Pani/Pana firma w zakresie dostępności/niezawodności/bezpieczeństwa energetycznego w ciągu najbliższych 12 miesięcy?

Respondenci mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź

Co, jeśli cokolwiek, przeszkodziło Pani/Pana firmie w poprawie efektywności energetycznej?

Respondenci mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź

Jedna piąta firm ani nie podjęła żadnych działań zwiększających efektywność energetyczną, ani nie robi nic w zakresie poprawy niezawodności i bezpieczeństwa zasilania. Można też spojrzeć na to inaczej: zdecydowana większość polskich przedsiębiorstw przemysłowych jest świadoma wyzwań i ich konsekwencji, szukając odpowiednich rozwiązań zwiększających niezależność energetyczną. W tym kontekście najpopularniejszą inwestycją pozostają OZE, szczególnie fotowoltaika. Na drugim miejscu są długoterminowe umowy typu PPA. Pokrywa się to mniej więcej z odpowiedziami udzielanymi przez menedżerów w badaniu globalnym. Istotne dla polskich decydentów jest również modernizacja własnego systemu dystrybucji energii i infrastruktury elektrycznej oraz cyfrowe systemy optymalizujące procesy.

Przeszkody? Przede wszystkim koszty związane z inwestycją (podobnie jak w badaniu globalnym). Menedżerowie z innych krajów na drugim miejscu wskazywali negatywny wpływ pandemii na ich możliwości inwestycyjne. Polscy prezesi i właściciele biznesów odwrócili nieco proporcje. Przede wszystkim to koszty energii wpłynęły na ich możliwości inwestycyjne, pandemia ma znikome znaczenie. W obu badaniach podobną rangę ma „gra na przeczekanie” – część firm chce zobaczyć co stanie się z obecnym kryzysem energetycznym, jak dalej będzie rozwijał się rynek energii, zanim podejmie decyzję o wdrożeniu konkretnych usprawnień.

II Badanie globalne

Badanie zrealizowane na grupie 2300 menedżerów, reprezentujących firmy z 10 krajów. Zadano podobne pytania, co w badaniu przeprowadzonym na polskim rynku.

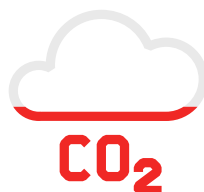
2.1 Wnioski

Biorąc pod uwagę wyniki badania globalnego, firmy zmieniają swoje plany inwestycyjne pod wpływem rosnących kosztów energii, kładąc coraz większy nacisk na bezpieczeństwo jej dostaw.

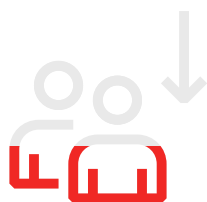
Badanie wykazało, że kwestia energetyczna ma wpływ na biznesy w kilku obszarach działalności. Przede wszystkim stanowi zagrożenie dla konkurencyjności, przekłada się na mniejsze inwestycje w pracowników, a także oddala realizację celów środowiskowych. Z drugiej strony koszty energii i bezpieczeństwo jej dostaw powodują pozytywną zmianę w podejściu do kwestii samowystarczalności energetycznej.

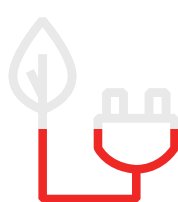
—
**Ograniczenie
inwestycji,
spowolniony
wzrost**

—
**Odroczona
dekarbonizacja**

—
**Mniejsze
inwestycje
w pracowników**

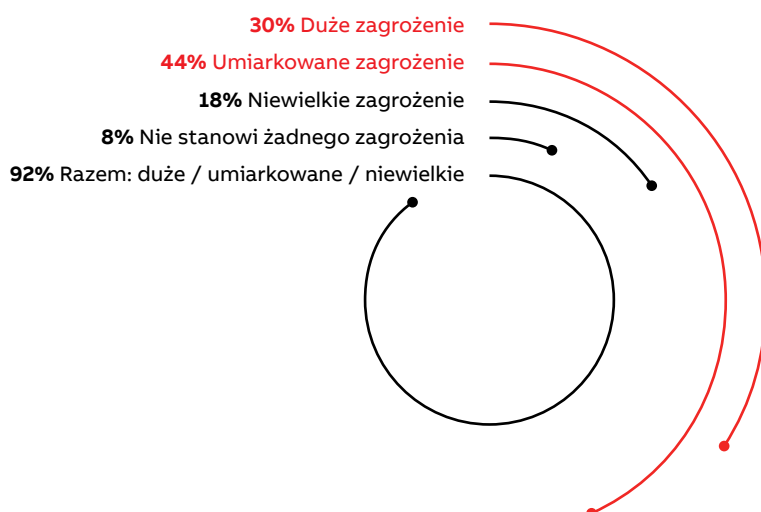

—
**Zwiększenie
samowystarczalności
energetycznej**

Ograniczenie inwestycji

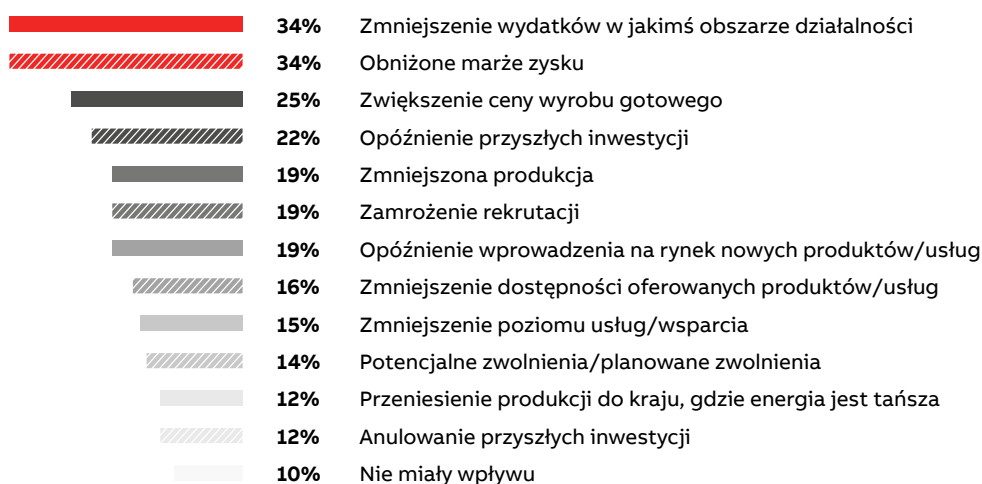
Spośród 2300 menedżerów, 92% uważa, że rosnące koszty energii stanowią zagrożenie dla konkurencyjności ich biznesów

Jak dużym zagrożeniem dla rentowności i/lub konkurencyjności Pani/Pana firmy są rosnące koszty energii?

Jaki wpływ, jeśli w ogóle, miały wyższe ceny energii na działalność Pani/Pana firmy w ostatnim roku?

Respondenci mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź

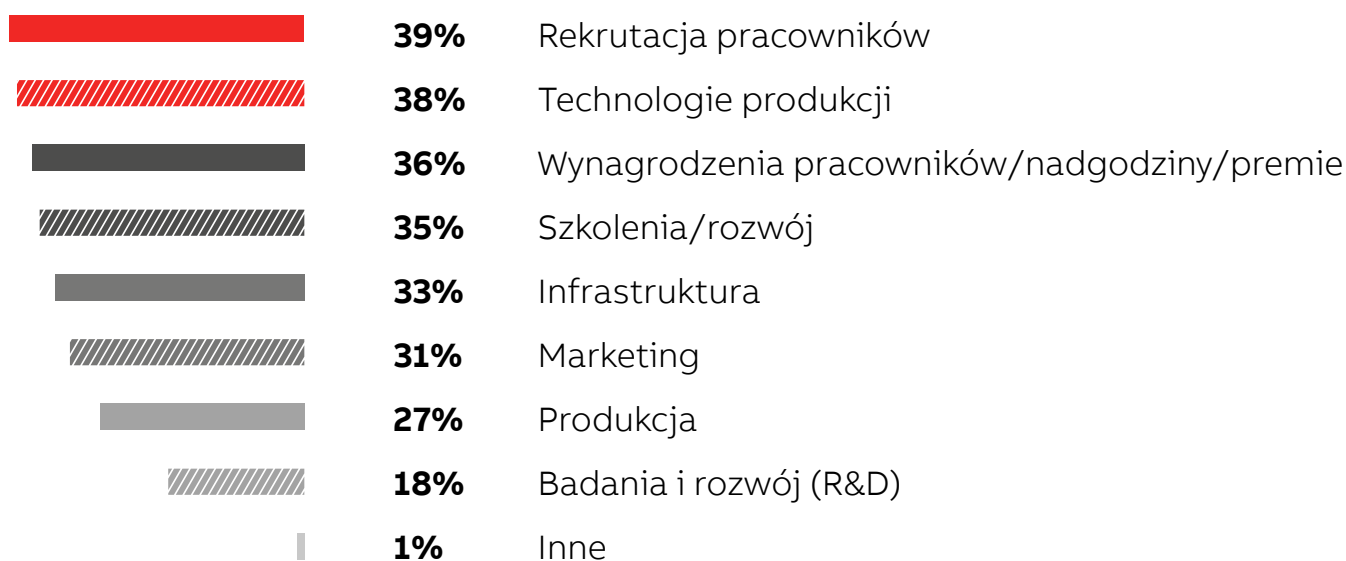
Z perspektywy przedsiębiorstw, w minionym roku rosnące koszty energii przełożyły się w największym stopniu na:

1. Obniżone marże zysku (34%)
2. Zmniejszenie wydatków w jakimś obszarze działalności (34%)
3. Zwiększenie ceny wyrobu gotowego – przeniesienie części kosztów na klienta końcowego (25%)
4. Opóźnienie przyszłych inwestycji (22%)
5. Zmniejszona produkcja (19%)

Poza kwestiami związanymi z zatrudnieniem (patrz niżej), menedżerowie wskazali, że obawy o koszty i bezpieczeństwo dostaw energii przełożą się na opóźnienia we wprowadzaniu na rynek nowych produktów/usług (19%), a także zmniejszenie dostępności już oferowanych produktów/usług (16%). Firmy biorą też pod uwagę przeniesienie produkcji do kraju, gdzie energia jest tańsza (12%) oraz anulowanie przyszłych inwestycji (12%).

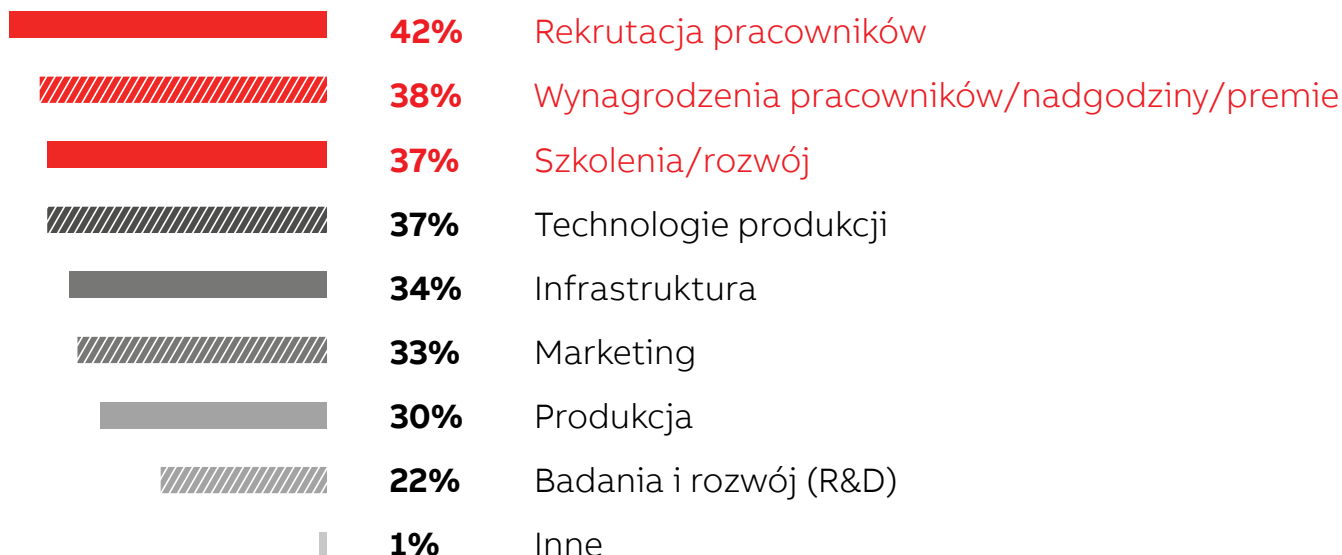
W których obszarach działalności Pani/Pana firmy w ciągu ostatniego roku nastąpiło zmniejszenie wydatków, w wyniku wyższych kosztów energii?

Respondenci mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź

Jakich skutków dla firmy, jeśli w ogóle, spodziewa się Pani/Pan po wyższych cenach energii, w ciągu najbliższych 3-5 lat?

Respondenci mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź

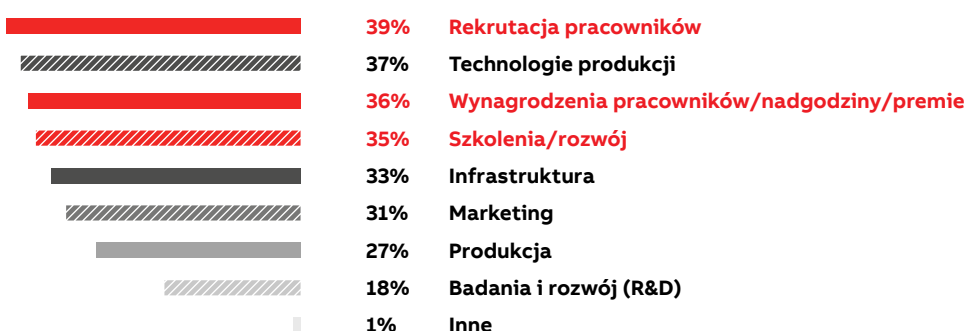

Przedsiębiorstwa przewidują, że jeśli wysokie koszty energii i rynkowa niepewność utrzymają się, to dojdzie do dalszych ograniczeń inwestycyjnych w takich samych obszarach, jak w zeszłym roku, m.in. technologii produkcji (37%), infrastruktury (34%) oraz marketingu (33%). Oddzielną kategorią jest obszar związany z pracownikami i rynkiem pracy, który z perspektywy ograniczeń inwestycyjnych ucierpiałby najbardziej.

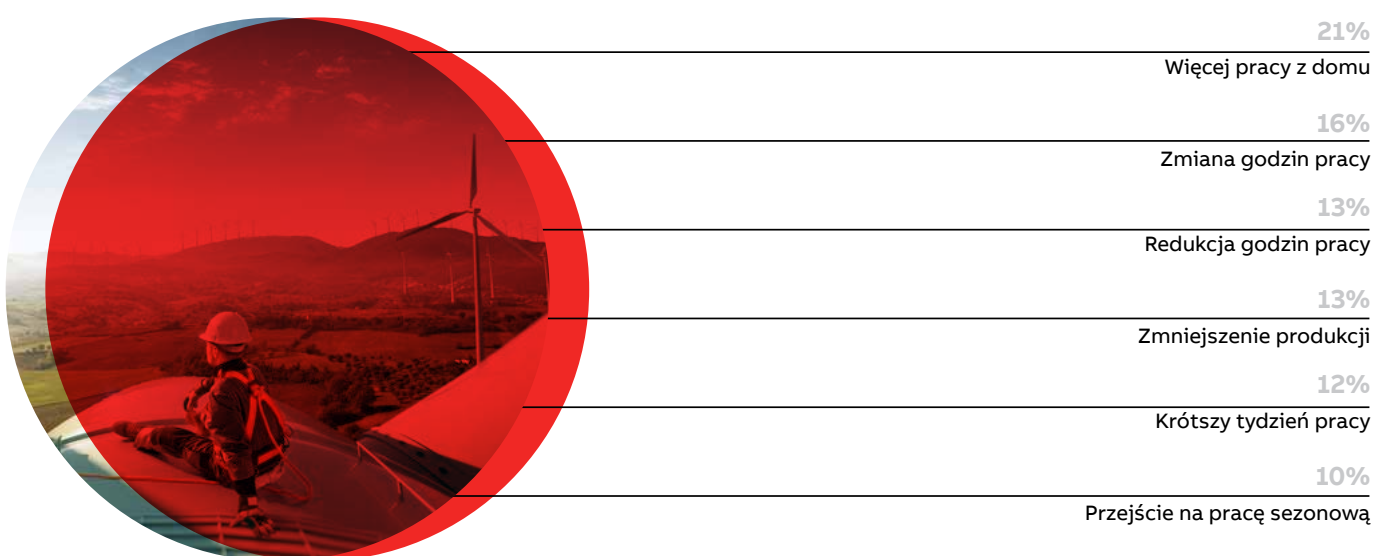
Niepewności związane z energią zmuszają liderów biznesu do ponownego przemyślenia tego, jak mają działać i w co inwestować ich firmy, jeśli chcą się rozwijać i pozostać konkurencyjne. Może to mieć długoterminowe skutki gospodarcze, środowiskowe i społeczne. Część przedsiębiorstw kładzie bowiem na jednej szali energetyczne wyzwania, a na drugiej inwestowanie we własny potencjał.

Wpływ na pracowników

Aż trzy z pięciu najważniejszych negatywnych zmian związanych z cenami energii odnosi się do pracowników i rynku pracy

Wyższe ceny energii i ogólna niestabilność mogą prowadzić do negatywnych zjawisk w obszarze zatrudnienia. 39% respondentów przyznało, że ich firma może wstrzymać przyjmowanie nowych pracowników. Niewiele mniej wskazało na zmniejszenie nakładów na wynagrodzenia oraz szkolenia i rozwój pracowników. Jednocześnie firmy mogą wydawać mniejsze kwoty na technologie produkcji (37%), co przełoży się na wydajność pracy.

Jeśli energetyczne problemy nie znikną przez najbliższe 3 do 5 lat, firmy będą zmieniać tryb i sposób pracy. 21% respondentów jest zdania, że więcej zadań będzie wykonywanych z domu. 16% wskazało na zmianę godzin pracy, a 13% na zmniejszenie godzin pracy w ogóle.

Opóźniona dekarbonizacja

Dwie trzecie firm inwestuje lub planuje inwestycje w lepsze zarządzanie energią, starając się zwiększyć swoją samowystarczalność energetyczną i uniknąć wysokich cen energii. Jednocześnie ponad połowa ankietowanych stwierdziła, że realizacja zobowiązań co do dekarbonizacji przedłuży się nawet o 5 lat.

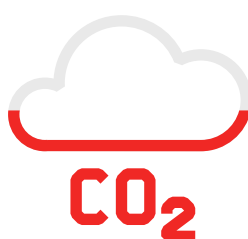
Czy rosnące koszty energii wpłyną na realizację przez Pani/Pana firmę celów w zakresie zrównoważonego rozwoju/neutralności węglowej?

Ponad połowa (58%) ankietowanych menedżerów stwierdziła, że koszt energii może opóźnić osiągnięcie celów w zakresie zrównoważonego rozwoju i redukcji emisji dwutlenku węgla o 1-5 lat.

Redukcja kosztów energii to obecnie priorytet numer jeden dla 61% firm, ale tylko 40% przedsiębiorstw posiada na swojej liście priorytetów ograniczenie emisji dwutlenku węgla.

Obawy o ceny energii i bezpieczeństwo energetyczne mogą opóźnić realizację celów klimatycznych. Zobowiązania przedsiębiorstw do dekarbonizacji mają teraz mniejsze znaczenie ze względu na priorytet redukcji kosztów energii.

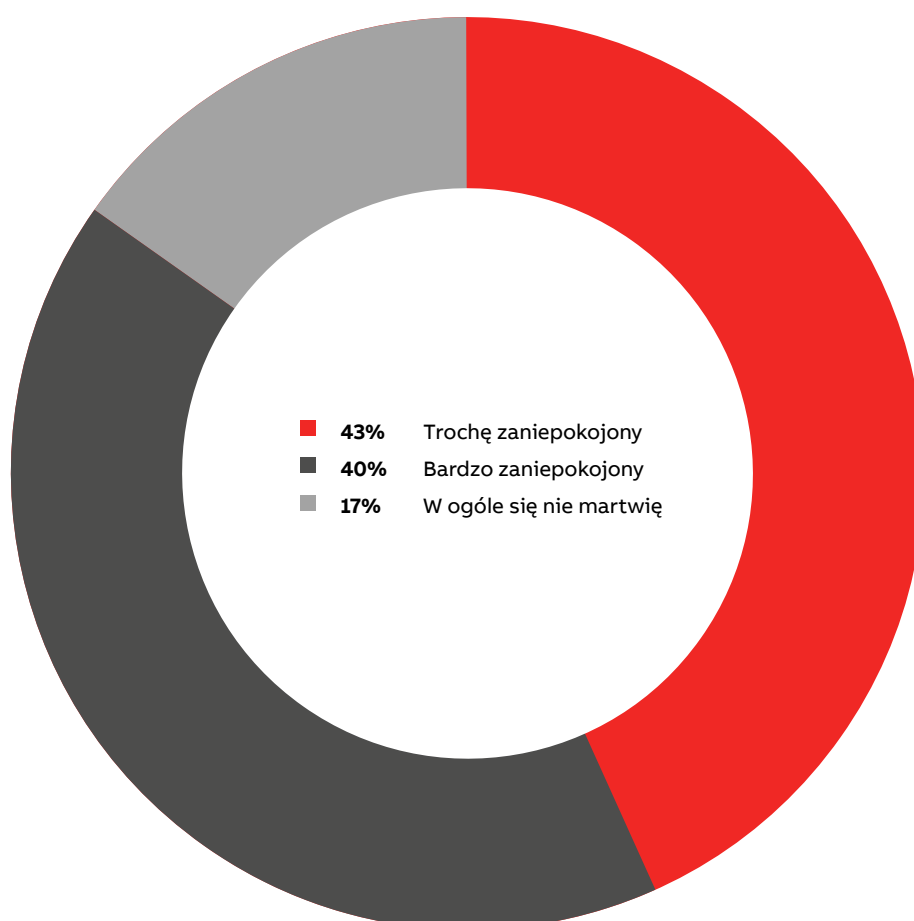
58%

— przedsiębiorstw opóźni realizację celów w zakresie neutralności klimatycznej ze względu na rosnące koszty energii

Samowystarczalność energetyczna

83% menedżerów obawia się o bezpieczeństwo dostaw energii dla swojej firmy. Przedsiębiorstwa szukają sposobów na ograniczenie ryzyk

Ogólnie rzecz biorąc, jak bardzo jest Pani/Pan zaniepokojony o dostępność/niezawodność/bezpieczeństwo dostaw energii dla swojej firmy (np. przerwy w dostawie prądu, blackouty, racjonowanie)?

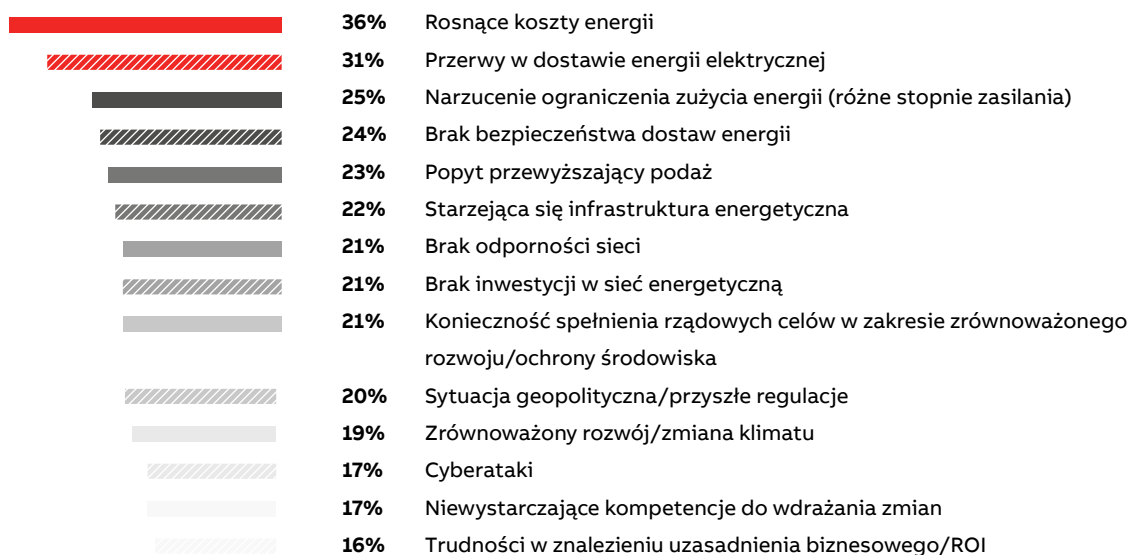

40%

firm jest bardzo zaniepokojona o bezpieczeństwo dostaw energii na potrzeby swojej działalności

Które z poniższych kwestii najbardziej niepokoją Panią/Pana w kontekście dostępności/niezawodności/bezpieczeństwa dostaw energii dla firmy?

Respondenci mieli do wyboru więcej niż jedną odpowiedź

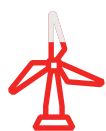

W związku z tym, że możliwość racjonowania energii i planowane przerwy w dostawie energii są uwzględnione w wielu agendach rządowych na rok 2023 (i później), działania firm bywają niejako odzwierciedleniem krajowych polityk.

Obawy związane z zaopatrzeniem w energię skupiają się głównie na przerwach w dostawie prądu (31%) oraz narzucaniu ograniczeń zużycia (25%). Na kolejnych miejscach jest niepewność dostaw (23%) i starzejąca się infrastruktura energetyczna (21%). W odpowiedziach respondentów powtarzają się również wątpliwości dotyczące odporności sieci i braku inwestycji w infrastrukturę energetyczną.

Do niedawna zabezpieczone i efektywne kosztowo dostawy energii elektrycznej były czymś pewnym w krajach rozwiniętych. Jednak kwestie związane z kosztami energii i niestabilnością wysuwają się teraz na pierwsze miejsce. Efektem jest coraz większy nacisk ze strony firm i osób prywatnych na własne źródła energii, np. słonecznej lub wiatrowej. Firmy są również zainteresowane mikrosieciami i bateryjnymi systemami magazynowania energii (BESS), które pozwalają w większym stopniu uniezależnić się od dostaw z sieci publicznej.

2.2 Podejmowane działania

74%

— przedsiębiorstw podjęło pewne działania lub biorą pod uwagę taką możliwość, aby załagodzić skutki wysokich cen energii. Wiąże się to jednak z pewnymi wyzwaniami

34%

— przedsiębiorstw zwiększyło inwestycje w rozwiązania poprawiające efektywność energetyczną

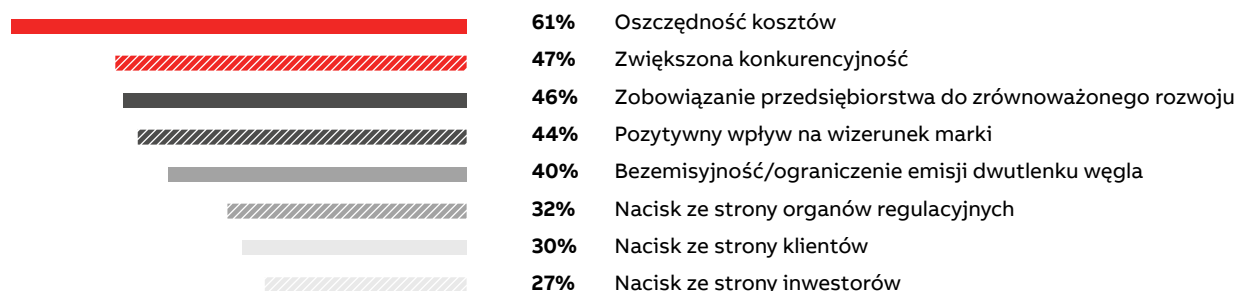

40%

— przedsiębiorstw chce zainwestować w instalacje OZE, co ma być krokiem w stronę uniezależnienia się od sieci publicznej

Jakie są najważniejsze powody, dla których Pani/Pana firma powinna inwestować w zarządzanie energią i efektywność energetyczną?

Respondenci mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź

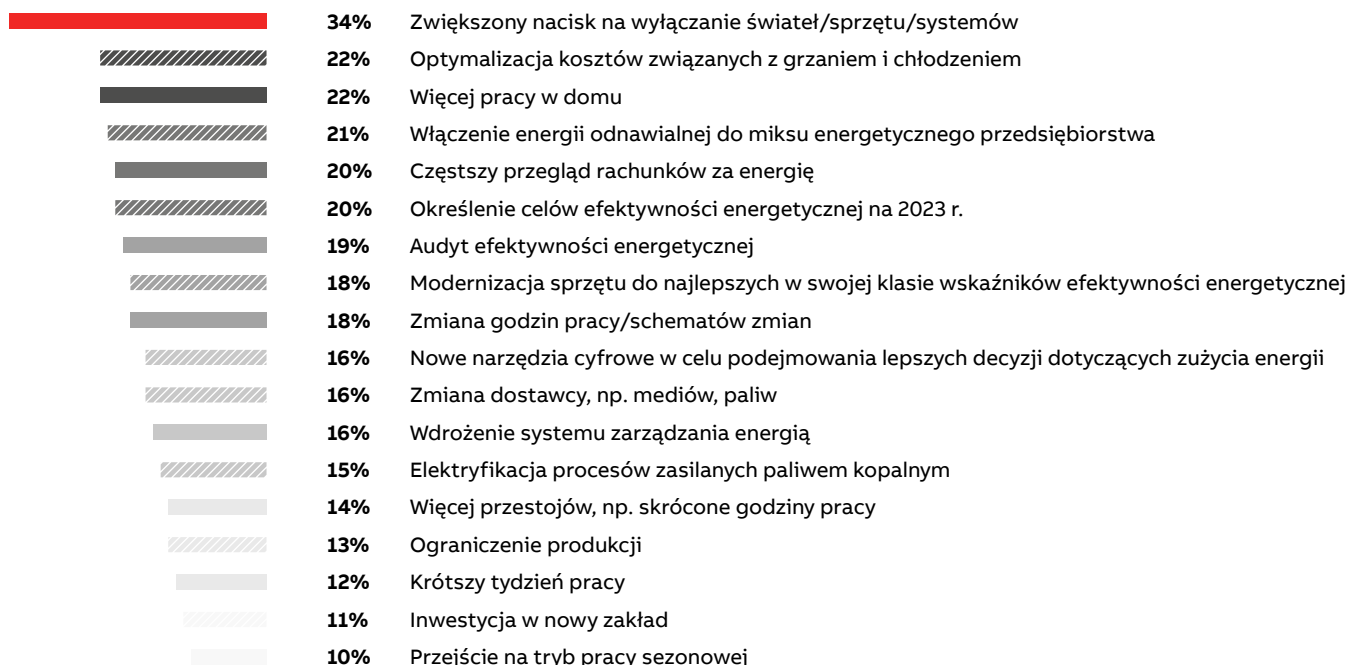

Najważniejszymi czynnikami motywującymi do aktywnego przeciwdziałania skutkom rosnących cen energii i niestabilnych dostaw energii jest obniżenie kosztów działalności (61%) i zwiększenie konkurencyjności (47%).

Drugorzędne motywatory to społeczna odpowiedzialność biznesu (46%), poprawa reputacji marki (44%) oraz cele dotyczące zerowej emisji netto/redukcji emisji dwutlenku węgla (40%).

Jakie działania, jeśli w ogóle, podjęła Pani/Pana firma, aby być bardziej efektywną energetycznie?

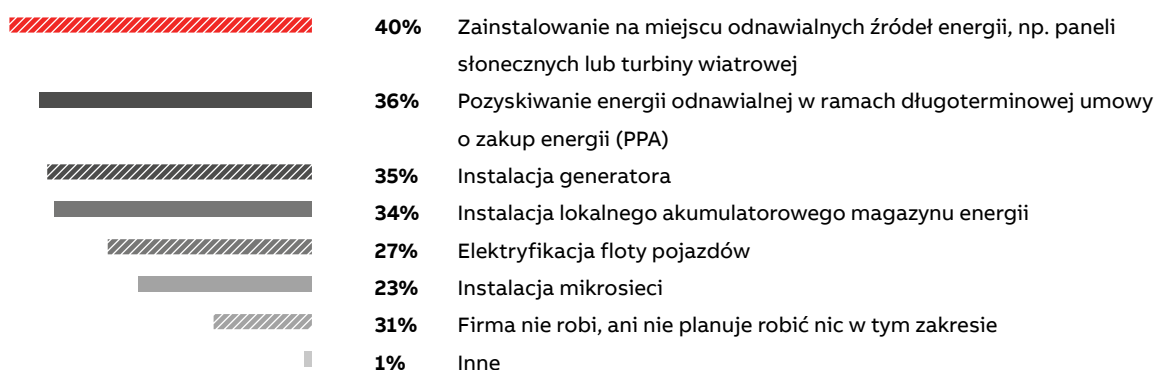
Respondenci mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź

Firmy stają się coraz bardziej świadome marnotrawienia energii. Wśród najważniejszych działań mających poprawić ich efektywność energetyczną wymieniane jest wyłączanie świateł i sprzętu, gdy ten jest nieużywany, a także bardziej racjonalne wykorzystanie systemów grzewczych i klimatyzacji.

Co, jeśli cokolwiek, robi bądź planuje zrobić Pani/Pana firma w zakresie dostępności/niezawodności/bezpieczeństwa energetycznego w ciągu najbliższych 12 miesięcy?

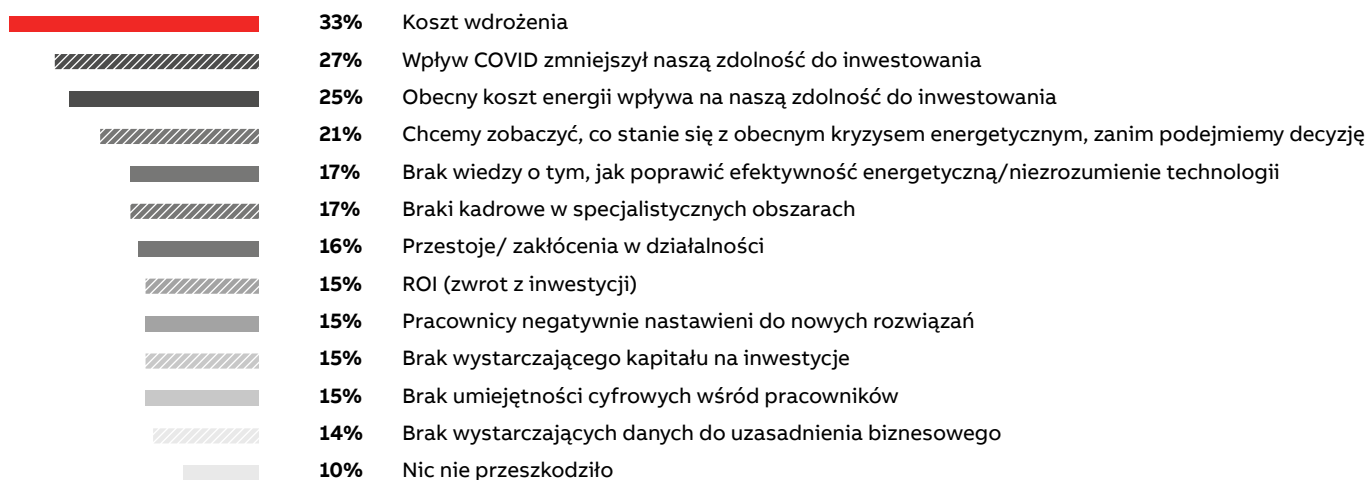
Respondenci mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź

Firmy planują zwiększyć swoją niezależność energetyczną stosując szereg nowoczesnych rozwiązań. Najpopularniejszymi są instalacja OZE oraz zrewidowane podejście do umów typu PPA (długoterminowa umowa dostawy energii).

Co, jeśli cokolwiek, przeszkodziło Pani/Pana firmie w poprawie efektywności energetycznej?

Respondenci mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź

Biznes chce podejmować działania w reakcji na obawy wokół kwestii energii, ale na drodze stoi szereg wyzwań:

- Prawie połowa (49%) firm nie posiada odpowiedniej wiedzy ani zasobów, aby podjąć tego typu działania
- Jedna trzecia firm jest zniechęcona stosunkowo dużymi kosztami implementacji
- Przeszkodą jest również kwestia zwrotu z inwestycji – a w zasadzie trudność z oszacowaniem zysków. 14% respondentów twierdzi, że nie posiada wystarczających danych, aby uzasadnić biznesowo inwestycję
- Dla jednej czwartej respondentów wyższe koszty energii wpłynęły negatywnie na zdolność firmy do inwestowania

Przedsiębiorstwa stają się coraz bardziej świadome konsumpcji energii, podejmując kroki w stronę mniejszej energochłonności i niemarnowania energii. Jednak te środki, wdrażane pojedynczo, nie wystarczą do zachowania konkurencyjności w dłuższej perspektywie.

Koszty, know-how i zasoby wewnętrzne nie muszą stanowić bariery we wdrażaniu rozwiązań zarządzania energią czy inteligentnego zasilania – bez względu na wielkość firmy czy branżę. Wiele technologii mogących zapewnić stosunkowo szybki zwrot z inwestycji jest powszechnie dostępnych za rozsądną cenę.

Ceny energii i wyzwania związane z bezpieczeństwem energetycznym paradoksalnie wspierają transformację energetyczną. Przedsiębiorstwa zwracają się więc w stronę odnawialnych źródeł energii i zwiększania samowystarczalności energetycznej.

Firmy podejmują kroki mające zapewnić odpowiedni poziom zarządzania energią oraz bezpieczeństwa zasilania.

Dzięki systemowi zarządzania energią, **Burdż Chalifa w Dubaju**, który jest najwyższym budynkiem świata, zmniejszył swoje koszty operacyjne o 30%

W siedzibie wietnamskiej spółki telekomunikacyjnej **Viettel w Hanoi** zmniejszono koszty energii elektrycznej o 20% dzięki technologiom inteligentnego budynku

2-3 MWh energii na dobę oszczędza **II linia warszawskiego metra** dzięki przytorowemu systemowi magazynowania energii Enviline™ ESS

Więcej przykładów, pokazujących jak nowoczesne technologie mogą zmniejszyć koszty operacyjne, poprawiając wydajność i stabilność zasilania, dostępnych jest na stronie [Sustainability in Electrification](#)

2.3 Rekomendacje

Wysokie ceny energii prawdopodobnie utrzymają się w dającej się przewidzieć przyszłości. Przedsiębiorstwa reagują na to zjawisko zarówno poprzez ograniczenie inwestycji w innych obszarach – w tym rozwoju firmy, pracowniczym i dekarbonizacji – ale także poprzez większy nacisk na nowe modele wytwarzania i zarządzania energią.

Poniżej przedstawiono pięć kroków, które firmy mogą podjąć, aby skutecznie odpowiedzieć na wyzwania związane z kosztami energii i bezpieczeństwem energetycznym, jednocześnie nie rezygnując ze zrównoważonego rozwoju.

- 1. Przeanalizuj swoją bieżącą sytuację.** Ustalenie podstawowych parametrów aktualnego zużycia energii w przedsiębiorstwie stanowi punkt wyjścia do wprowadzania usprawnień. Na początek warto jest przeprowadzić audyt energetyczny. Ten prosty krok pokaże, w jaki sposób i gdzie firma zużywa (i marnuje) energię oraz określi sposoby na wprowadzanie działań zapobiegawczych.
- 2. Zaplanuj cały proces.** Poświęć trochę czasu na zaplanowanie długoterminowej zmiany w kierunku bardziej zrównoważonego zasilania. Może to obejmować nowe dla firmy obszary, jak wytwarzanie energii na miejscu, BESS i mikro sieci. Kluczowe znaczenie ma stworzenie finansowego i operacyjnego planu działania, określającego jak firma będzie pozyskiwać energię i zarządzać nią w przyszłości.
- 3. Zrozumienie dla konkretnego przypadku biznesowego.** Usprawnienia w zakresie efektywności energetycznej charakteryzują się atrakcyjnym zwrotem z inwestycji, który będzie tym większy, im bardziej będą rosły ceny energii. Dojrzałe technologie, jak systemy inteligentnego budynku i korzystające z chmury obliczeniowej systemy zarządzania energią, są nie tylko biznesowo bezpieczne, ale i gwarantują wysoki wskaźnik ROI.
- 4. Pobudź pracowników do działania.** Każdy pracownik jest na pewnym poziomie decydem, więc jego decyzje mogą być kluczowe w kontekście energooszczędności. Pokazanie pracownikom w jaki sposób mogą zoptymalizować zużycie energii, pomoże obniżyć koszty i stworzy pozytywny efekt kuli śnieżowej.
- 5. Pracuj w ekosystemie.** Analogicznie, każde przedsiębiorstwo, które zużywa energię, to część większej całości – przemysłowego ekosystemu, który jest potrzebny do przeprowadzenia globalnej transformacji energetycznej. Współpraca z partnerami biznesowymi, w tym z dostawcami, organami regulacyjnymi, pracownikami i społecznościami, w których działają firmy, ma zasadnicze znaczenie dla uczenia się organizacji, budowania koalicji interesariuszy na rzecz zmian i szybszego rozwoju.

Firmy twierdzą, że muszą uodpornić się na zmieniające się ceny energii i niepewności dostaw, w związku z czym tworzą na nowo swoje plany wydatków. Indywidualne działania nie muszą jednak być katalizatorem potencjalnie negatywnych skutków gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Jedno nie musi wykluczać drugiego – inwestowanie w inteligentne i zrównoważone technologie zarządzania energią pozwoli firmom obniżyć koszty i ograniczać emisje jednocześnie. Przy odpowiednim podejściu, możliwe jest osiągnięcie oszczędności bez kompromisów w obszarze konkurencyjności, zatrudnienia czy też dekarbonizacji.

Morten Wierod

dyrektor globalnego biznesu Elektryfikacji ABB

2.4 Dowiedz się więcej

Aby dowiedzieć się więcej na temat tego, jak ABB i nasi klienci odpowiadają na energetyczne wyzwania, odwiedź stronę [Sustainability in Electrification](#)

Firmy mogą również dołączyć do [Energy Efficiency Movement](#) – globalnego forum ponad 300 organizacji, które dzielą się pomysłami i rozwiązaniami pomagającymi obniżyć koszty i przyspieszyć zrównoważony rozwój w przemyśle

Metodologia badania

ABB Energy Insights Survey 2023 – globalne badanie przeprowadzone na grupie 2550 prezesów, dyrektorów zarządzających i menedżerów małych, średnich i dużych przedsiębiorstw z takich sektorów jak produkcja, IT i komunikacja, sprzedaż detaliczna, budownictwo, edukacja, służba zdrowia, transport i logistyka, energetyka i zakłady użyteczności publicznej. Badanie objęło 11 rynków: Australię, Brazylię, Chiny, Indie, Niemcy, Polskę, Szwecję, St. Zjednoczone, Wielką Brytanię, Włochy i Zjednoczone Emiraty Arabskie.

Badanie dla Polski objęło 250 właścicieli średnich i dużych przedsiębiorstw przemysłowych. Badanie metodą CATI (wywiady telefoniczne) przeprowadziła firma SW Research. Za badanie ankietowe na pozostałych 10 rynkach odpowiadała firma 3Gem Research & Insights.

Kraj	Próba
Australia	250
Brazylia	250
Chiny	250
Indie	250
Niemcy	250
Polska	250
Szwecja	200
St. Zjednoczone	250
Wielka Brytania	250
Włochy	250
ZEA	100
W sumie	2550